

Bước Đầu để Biến Đổi một Giáo Xứ từ Tình Trạng Bảo Trì sang Tình Trạng Truyền Giáo

Vào Đề

Một thách thức có lẽ rất lớn của nhiều người là tại sao tỷ lệ người Công giáo tại Việt Nam hầu như không gia tăng gì cả kể từ ngày có Hàng Giáo Phẩm Việt Nam. Theo trang web của [Tổng Giáo Phận Sài Gòn](#) thì “vào năm 1960, tỷ lệ người Công giáo chiếm 7,17% dân số cả nước, và cuối năm 2010, tỷ lệ này cũng chỉ là 7,18%”. Thực ra, đây cũng là tình trạng của Hội Thánh Công giáo Hoa Kỳ. Một trong những lý do chính của thảm trạng này là các giáo xứ của chúng ta vẫn còn ở trong tình trạng bảo trì hay giữ đạo thay vì tình trạng truyền giáo hay Phúc Âm hoá.

Tuy nhiên tình trạng này không chỉ riêng ở Việt Nam. Ngay tại Hoa Kỳ, tỷ lệ người Công giáo cũng giảm xuống mỗi năm. Lý do chính là sự thay đổi tận gốc của xã hội toàn cầu. Những người theo chủ thuyết vô thần và nhân bản thế tục đang tấn công chúng ta mọi mặt. Để bảo vệ đức tin của chúng ta và con em chúng ta, các giáo xứ không thể mãi tiếp tục sinh hoạt theo thông lệ, mà phải thực hiện một cuộc [hoán cải mục vụ như Hội Thánh đang mời gọi](#). Hoán cải mục vụ là biến đổi các giáo xứ của chúng ta từ tình trạng bảo trì sang tình trạng truyền giáo, nhờ đó các cộng đoàn Kitô hữu ngày càng trở nên những trung tâm giúp mọi người gặp gỡ Đức Kitô. Trong [bài trước](#) chúng tôi đã trình bày [tám lý do chính](#) của việc hoán cải mục vụ này. Hôm nay chúng tôi đề nghị những bước và chiến lược để thực hiện sự hoán cải này một cách hiệu quả.

Đây là một tiến trình cấp bách, tiệm tiến và đa dạng, bao gồm việc đổi mới tinh thần, lập kế hoạch chiến lược và sự tham gia tích cực của cả giáo dân lẫn cộng đồng rộng lớn hơn. Cuộc Phục hưng Thánh Thể cung cấp một cơ hội hiếm có để bắt đầu cuộc hành trình biến đổi này. Để chuyển một giáo xứ từ tình trạng bảo trì sang truyền giáo, chúng ta phải biến Bí tích Thánh Thể thành trung tâm của đời sống và sứ vụ giáo xứ. Mục đích là để đào luyện giáo dân trong giáo xứ thành những thừa sai Thánh Thể, rồi sai họ vào Thế Gian để làm men làm muối cho đời.

1. Canh Tân Đời Sống Tâm Linh của Giáo Xứ và Đề Ra Một Tầm Nhìn

Quyết Tâm của Các Vị Lãnh Đạo Giáo Xứ:

Cuộc hành trình biến đổi giáo xứ từ tình trạng bảo trì sang tình trạng truyền giáo phải bắt đầu bằng cam kết dân thân của cấp lãnh đạo giáo xứ, đặc biệt là các mục tử. Cha xứ phải nắm vững tầm nhìn của giáo xứ trong bối cảnh Phúc Âm hoá và sẵn sàng đi tiên phong trong việc biến đổi này. Hãy nghĩ đến Thánh Gioan Vianney, Cha xứ Ars, người đã biến đổi giáo xứ của mình qua quyết tâm dân thân trong việc cầu nguyện và sự thánh thiện cá nhân. Sự lãnh đạo của ngài đã truyền cảm hứng cho các tín hữu để họ nhóm lại đức tin của mình và tích cực tham gia vào đời sống giáo xứ.

Cầu Nguyện và Phân Định:

Cầu nguyện là nền tảng của việc canh tân giáo xứ. Các cha nên thường xuyên tổ chức các buổi cầu nguyện, cầu Thánh Thể và tuần cửu nhật với ý chỉ canh tân giáo xứ. Khuyến khích giáo dân cầu nguyện để được soi sáng và mở lòng ra trước sự hướng dẫn của Chúa Thánh Thần. Chẳng hạn, một giáo xứ có thể thiết lập Giờ Thánh hàng tuần đặc biệt để cầu nguyện cho việc canh tân giáo xứ, mời gọi giáo dân dành thì giờ để Cầu Thánh Thể, lần hạt Mân Côi và suy niệm Thánh Kinh. Những thực hành này nuôi dưỡng tình yêu sâu đậm hơn đối với Chúa Thánh Thể và nuôi dưỡng tinh thần cầu nguyện cộng đồng.

Đưa Ra Một Tâm Nhìn Rõ Ràng:

Phát triển và truyền đạt một tâm nhìn rõ ràng, hấp dẫn về mô hình của một giáo xứ truyền giáo. Tâm nhìn này sẽ truyền cảm hứng và quy tụ mọi người trong cộng đồng. Nên sử dụng các bài giảng, bản tin và các cuộc họp giáo xứ, hoặc của các đoàn thể trong giáo xứ, để chia sẻ tâm nhìn này. Một thí dụ thực tế có thể là đặt ra một mục tiêu cho toàn thể giáo xứ chẳng hạn như “Trở thành Ngọn hải đăng của Tình yêu Thánh Thể và Phục vụ Tha nhân”. Tâm nhìn này có thể được lồng vào mọi khía cạnh của đời sống và truyền thông của giáo xứ, từ bài giảng của Linh mục cho đến bản tin của giáo xứ, tạo ra một sứ điệp thống nhất và đầy cảm hứng.

2. Đào tạo và Truyền giáo

Các Chương Trình Giáo Lý và Đào Tạo:

Đầu tư vào các chương trình giáo lý nhằm đào sâu đức tin của giáo dân. Tổ chức các buổi học hỏi về Thánh Kinh, Thánh Lễ, thần học và các giáo huấn của Hội Thánh để cung cấp nền tảng vững chắc cho việc truyền giáo. Thí dụ, một giáo xứ có thể tổ chức một loạt các cuộc hội thảo về Sự Hiện Diện Thật của Đức Kitô trong Bí Tích Thánh Thể, sử dụng các nguồn tài liệu từ Hội Đồng Giám Mục Hoa Kỳ (USCCB) về Phục Hưng Thánh Thể như Mẫu Nhiệm Thánh Thể trong Đời Sống Hội Thánh, Chúa Giêsu và Thánh Thể...

Hội Thảo về Truyền Giáo:

Tiến hành các buổi hội thảo và đào tạo về những cách truyền giáo hiệu quả. Các chủ đề có thể bao gồm chứng từ cá nhân, chia sẻ sứ điệp Tin Mừng và tìm hiểu bối cảnh văn hóa. Hãy tưởng tượng một giáo xứ tổ chức “Những Trại huấn luyện Truyền giáo” trong đó các tham dự viên học các kỹ năng thực tế để chia sẻ đức tin của họ trong các tình cảnh hàng ngày, chẳng hạn như ở sở làm hoặc với bạn bè.

Cộng Đồng Đức Tin Nhỏ:

Khuyến khích việc thành lập các nhóm để chia sẻ đức tin. Những nhóm nhỏ này cung cấp sự hỗ trợ, trách nhiệm trình bày và không gian cho sự phát triển cá nhân và thực hành truyền giáo. Một thí dụ cụ thể có thể là việc thành lập các “Nhóm Sống Thánh Thể” hay các “Nhóm Thừa Sai Thánh Thể”, ở đó giáo dân gặp nhau hàng tuần để thảo luận về các bài đọc Chúa nhật, chia sẻ kinh nghiệm của họ về Đức Kitô trong Bí tích Thánh Thể và lên kế hoạch cho các hoạt động tiếp cận cộng đồng. Thay vì thành lập các nhóm nhỏ, các giáo xứ Việt Nam cũng có thể biến các đoàn thể sẵn có như Hội Các Bà Mẹ, Liên Minh Thánh Tâm, Đạo Binh Đức Mẹ, vv, thành những nhóm nhỏ và thích nghi phương pháp sinh hoạt nhóm nhỏ vào các đoàn thể ấy.

3. Tập trung vào Phụng vụ

Nâng cao kinh nghiệm phụng vụ:

Bí tích Thánh Thể là nguồn mạch và tột đỉnh của đời sống Kitô hữu, vì thế phải đảm bảo rằng phụng vụ có tính cách tôn nghiêm, linh động và có sự tham gia tích cực của các tín hữu. Đầu tư vào âm nhạc có chất lượng, các bài giảng hấp dẫn và bầu không khí thân mật trong các cuộc cử hành phụng vụ. Ví dụ, một giáo xứ có thể mời một chuyên gia âm nhạc phụng vụ đến huấn luyện ca đoàn, đảm bảo rằng âm nhạc nâng cao tính thiêng liêng của Thánh Lễ.

Huấn luyện về Phụng vụ:

Cung cấp những khoá đào tạo cho các thừa tác viên phụng vụ, bao gồm những người đọc sách, thừa tác viên cho rước Lễ ngoại thường và người giúp lễ. Vai trò của họ rất quan trọng trong việc

tạo ra những kinh phụng tự sốt sắng nhằm lôi kéo mọi người đến gần Đức Kitô hơn. Một giáo xứ có thể tổ chức các buổi tĩnh tâm cho tất cả các thừa tác viên phụng vụ, tập trung vào linh đạo trong vai trò của họ và các kỹ năng thực tế để nâng cao các buổi cử hành phụng vụ.

Chuẩn bị Các Bí tích:

Canh tân các chương trình giáo lý chuẩn bị các Bí tích Rửa Tội, Rước Lễ Lần Đầu, Thêm Sức và Hôn Phối. Đảm bảo các chương trình này không chỉ mang tính thủ tục mà còn mang tính đào luyện sâu xa về đức tin và sống đức tin. Thí dụ, một giáo xứ có thể khai triển chương trình giáo lý Rước Lễ Lần Đầu không những chỉ trong các lớp giáo lý mà còn dựa trên gia đình, bao gồm các buổi hội thảo dành cho phụ huynh về tầm quan trọng của Bí tích Thánh Thể và cách nuôi dưỡng đức tin Thánh Thể tại gia.

4. Xây Dựng Và Tiếp Cận Cộng Đồng

Mục Vụ Tiếp Tân:

Tạo một môi trường thân thiện cho tất cả những ai bước vào giáo xứ. Ban Tiếp Tân có thể chào đón những người mới đến, cung cấp thông tin và giúp họ hòa nhập vào cộng đồng giáo xứ. Hãy tưởng tượng một “Chúa nhật chào mừng” mỗi tháng, nơi các giáo dân mới được giới thiệu trong Thánh Lễ và sau đó được mời đến uống cà phê.

Các Dự án Phục Vụ Xã Hội:

Tổ chức các dự án phục vụ xã hội và các chương trình tiếp cận cộng đồng nhằm đáp ứng nhu cầu của cộng đồng địa phương. Những hoạt động phục vụ này là những chứng từ mạnh mẽ cho tình yêu của Đức Kitô và có thể mở ra những cánh cửa cho việc Phúc Âm hoá. Một giáo xứ có thể thiết lập một nơi tạm trú cho người vô gia cư tại địa phương, thường xuyên cung cấp những bữa ăn hay phát thực phẩm cho người nghèo và thăm viếng những gia đình gặp khó khăn bất kể lương giáo...

Tổ Chức Các Buổi Sinh Hoạt Chung của Giáo Xứ:

Tổ chức các buổi sinh hoạt cộng đồng, chẳng hạn như các buổi picnic của giáo xứ, đại hội văn hóa, các buổi văn nghệ miễn phí và những ngày giải trí của các gia đình. Những sự kiện này nhằm mục đích tạo cơ hội cho giáo dân mời bạn bè và hàng xóm đến trải nghiệm các sinh hoạt và tinh thần cộng đồng của giáo xứ. Một thí dụ có thể là “Rước Thánh Thể và picnic” trong đó giáo xứ rước Mình Thánh Chúa qua khu vực lân cận, sau đó trở về nhà thờ và kết thúc bằng một buổi picnic hay một bữa ăn chung tại khuôn viên giáo xứ trong đó các gia đình góp chung thực phẩm.

5. Truyền Thông và Các Phương Tiện Truyền Thông Đại Chúng

Sử Dụng các Phương Tiện Truyền Thông Đại Chúng một cách Hiệu Quả:

Tận dụng các phương tiện truyền thông truyền thống và kỹ thuật số để truyền đạt tầm nhìn, các hoạt động và sự kiện của giáo xứ. Duy trì một trang web được cập nhật thường xuyên, sự hiện diện tích cực trên các phương tiện truyền thông xã hội và bản tin hấp dẫn. Ví dụ: một giáo xứ có thể tạo một loạt video ngắn trong đó giáo dân chia sẻ kinh nghiệm về Thánh Thể, sau đó chia sẻ trên mạng xã hội. Hoặc phổ biến các bài học ngắn về giáo lý và các lớp học online cho giáo dân....

Mời Từng Cá Nhân:

Khuyến khích giáo dân đích thân mời bạn bè, gia đình và hàng xóm đến tham dự các sinh hoạt, sự kiện, Thánh Lễ và chương trình của giáo xứ. Lời mời cá nhân thường hiệu quả hơn quảng cáo rộng rãi. Một thí dụ cụ thể có thể là việc cung cấp cho giáo dân thiệp mời tham dự các buổi cử hành

phụng vụ lớn, chẳng hạn như Lễ Phục sinh hoặc Lễ Giáng sinh. Hiện nay các Giám mục Hoa Kỳ đưa ra [Sáng Kiến Mời Một Người Trở Lại](#) trong đó có các mẫu thiệp và thư bằng Tiếng Việt mà các giáo xứ có thể sử dụng.

Chứng Từ và Những Câu Chuyện về Thánh Thể:

Chia sẻ những câu chuyện về sự biến đổi và chứng từ của những giáo dân đã trải qua việc biến đổi và lớn lên trong đức tin của mình. Những câu chuyện này có thể truyền cảm hứng cho người khác và chứng minh ảnh hưởng của một giáo xứ truyền giáo. Một giáo xứ có thể đăng “Nhân Chứng của Thánh” trong bản tin, nhấn mạnh đến hành trình của giáo dân này với Bí tích Thánh Thể. Điều này có thể không quen thuộc với các giáo xứ Việt Nam, nhưng có thể áp dụng theo nhóm. Thí dụ như một đoàn thể có thể bắt đầu học về cách sống Thánh Thể và Phúc Âm hoá. Sau đó chia sẻ kinh nghiệm biến đổi của các đoàn viên trong đoàn thể mình với cộng đồng không những bằng lời nói mà đặc biệt là bằng việc làm.

6. Lập Kế Hoạch và Lượng Giá Chiến Lược

Lượng Giá Hiện Trạng:

Tiến hành một lượng giá kỹ lưỡng về những điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và đe dọa của giáo xứ ([phân tích SWOT](#)). Sử dụng các cuộc tham khảo ý kiến (surveys), các nhóm tập trung (focus groups) và phỏng vấn để thu thập ý kiến của giáo dân. Ví dụ, một giáo xứ có thể tiến hành một cuộc tham khảo ý kiến giáo dân hàng năm về nhu cầu tâm linh và những đề nghị của họ trong việc cải thiện giáo xứ.

Xây Dựng Kế Hoạch Chiến Lược:

Dựa trên cuộc lượng giá, xây dựng kế hoạch chiến lược với những mục tiêu, mốc thời gian và trách nhiệm rõ ràng. Kế hoạch này nên phác thảo các bước cụ thể để chuyển giáo xứ từ tình trạng bảo trì sang tình trạng truyền giáo. Thí dụ, một giáo xứ có thể đặt mục tiêu tăng gấp đôi số nhóm để học tập và chia sẻ đức tin trong vòng một năm, hoặc tiến hành các lớp học về Thánh Lễ, Thánh Thể, giáo lý,... và vạch ra các bước để đạt được mục tiêu đó.

Đánh giá thường xuyên:

Thiết lập cơ chế để đánh giá và phản hồi thường xuyên. Điều chỉnh kế hoạch khi cần thiết để đảm bảo nó vẫn hiệu quả và đáp ứng nhu cầu của giáo xứ và cộng đồng. Thí dụ, Hội đồng Mục Vụ của giáo xứ có thể xem xét kế hoạch chiến lược hàng ba tháng một lần, đưa ra các điều chỉnh dựa trên tiến độ thi hành và phản hồi.

Kết Luận

Việc chuyển một giáo xứ từ tình trạng bảo trì sang tình trạng truyền giáo, đặc biệt qua lăng kính Phục hưng Thánh Thể, là một tiến trình toàn diện đòi hỏi sự cam kết, cầu nguyện và hành động theo một phương pháp có chiến lược. Bằng cách tập trung vào việc canh tân đời sống tâm linh, đào tạo về Phúc Âm hoá có hiệu quả, nâng cao những kinh nghiệm về phụng vụ, xây dựng cộng đồng và tham gia vào việc hoạch định chiến lược, một giáo xứ có thể trở thành một cộng đồng truyền giáo năng động, đem tình yêu và chân lý của Chúa Giêsu Thánh Thể vào thế gian. Sự biến đổi này không phải là sự kiện diễn ra một lần mà là một cuộc hành trình liên tục, được luôn luôn đổi mới bởi Chúa Thánh Thần và sự tham gia tích cực của toàn thể cộng đồng giáo xứ.

Phaolô Phạm Xuân Khôi